

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021 - 3572
Den 25. juni 2021

Hermed følger besvarelse fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af spørgsmål nr. 1416 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg. Spørgsmålet er stillet den 27. maj 2021 efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 1416

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 20/5-21 fra Bæredygtigt Landbrug og omkostninger ved reduktion af kvælstofudledning, jf. MOF alm. del - bilag 592?”

Svar

Bæredygtigt Landbrug har i sin henvendelse til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg redegjort for, at det i mange situationer ikke vil være muligt at kombinere forskellige virkemidler til reduktion af kvælstofudledning. Derudover redegøres der for, at der i situationer, hvor virkemidler kan kombineres, ofte vil være et overlap, som betyder, at effekterne ikke uden videre kan lægges sammen. Der henvises i den forbindelse til, at dette også fremgår af rapporten ”Virkemidler til reduktion af kvælstofbelastningen af vandmiljøet”, udgivet af Aarhus Universitet i 2020. Bæredygtigt Landbrug fremhæver desuden, at der ved beregninger om velfærdsøkonomiske omkostninger bør tages højde for, at virkemidlerne ikke uden videre kan lægges sammen, og at udvaskningen fra rodzonen bør omregnes til udledning til kystvandene.

Det er indledningsvist vigtigt for mig at understrege, at de omkostningsberegninger, som ligger til grund for eksempelvis støttesatser i den målrettede kvælstofregulering, vurderes af Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO) ved Københavns Universitet. Dette sker via en driftsøkonomisk analyse, hvor landbrugernes omkostninger til etablering af forskellige virkemidler undersøges. Det er således ikke tabelværdier fra ”Virkemidler til reduktion af kvælstofbelastningen af vandmiljøet”, udgivet af Aarhus Universitet i 2020, som benyttes til fastsættelse af støttesatser.

Det er et fokuspunkt for mig at minimere de samlede omkostninger ved kvælstofreguleringen, og at der udvikles omkostningseffektive virkemidler. Jeg er enig med Bæredygtigt Landbrug i, at det i sidste ende er omkostningerne ved udledningen til kystvandene, som er interessante, og at vi derfor i højere grad skal fokusere på opgørelser af kvælstofreduktionseffekterne i hele kæden fra mark til fjord. Dette kræver, at man inddrager overlap mellem virkemidler og indregner de stedspecifikke retentionsforhold.

I 2016 blev en del af den generelle kvælstofregulering ændret, således at de reducerede kvælstofnormer blev ophævet. Samtidig blev retentionsforhold tilføjet som nyt element med ordningen om de målrettede efterafgrøder, som blev efterfulgt af den målrettede regulering. Vi ønsker i regeringen at gå videre ad

den vej, så der differentieres yderligere efter retentionsforholdene, og at eksempelvis nye vådområder, der påvirker kvælstofomsætningen, indgår mere direkte i retentionskortlægningen. På den måde kan overlap mellem virkemidler reduceres, og der vil kunne opnås en større variation på den kvælstofreducerende effekt. Målrætningen af marktiltag kan dermed øges.

I regeringens oplæg til grøn omstilling af landbruget er der lagt op til en ny regulering med udvikling af bedriftsregnskaber som grundlag til at regulere landbrugets klima- og miljøudledninger og til at sikre sammenhæng og synergi i reguleringen. Det er i den forbindelse tanken, at sædskifter med meget lavere udvaskning præmieres, og at der kan anvendes mere detaljerede kortoplysninger. Derudover er det intentionen, at skal der være en bedre interaktion mellem den del af indsatsen, der sker via kollektive virkemidler og den del, der sker via regulering. Der tilstræbes i den forbindelse tilvejebragt en kompensationsordning (eco-scheme), hvor virkemidlerne kan kompenseres, og hvor landbrugeren betales for effekten af virkemidlet snarere end den gennemsnitlige omkostning ved etableringen af virkemidlet. Dette vil kunne skabe en stadigt mere omkostningseffektiv regulering.

Rasmus Prehn

/

Anders Christiansen